

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **B.H.**

oskarżonego o popełnienie czynu z art. 226 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2026 r.

wniosku Sądu Rejonowego w Kaliszu

zawartego w postanowieniu z dnia 10 czerwca 2026 r., sygn. akt II K 334/26,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił:

uwzględnić wniosek i sprawę oskarżonego przekazać

do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostrowie Wielkopolskim.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kaliszu, działając na podstawie art. 37 § 1 k.p.k., wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie zawisłej przed nim sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Uzasadniając wystąpienie podniesiono, że oskarżonemu zarzuca się, że w dniu 28 października 2022 r. w K., woj. [...] znieważył funkcjonariusza publicznego podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych w ten sposób, iż w związku z odmową rejestrowania przebiegu posiedzenia w przedmiocie rozpoznania zażalenia na postanowienie Prokuratury Rejonowej w Kaliszu, B.H. w sposób drwiący oraz ośmieszający spytał prowadzącą to

posiedzenie sędzię Sądu Rejonowego w Kaliszu X.Y., czy będący na sali rozpraw telewizor służy jej do oglądania filmów pornograficznych, tj. o popełnienie czynu z art. 226 § 1 k.k.

Zdaniem Sądu występującego z inicjatywą w trybie art. 37 § 1 k.p.k. dobro wymiaru sprawiedliwości, a przede wszystkim dobro oskarżonego wymaga, aby niniejsza sprawa została rozpoznana przez sąd, który nie jest Sądem związanym z pokrzywdzoną, jak to ma miejsce w przedmiotowej sprawie, albowiem pokrzywdzona X.Y. jest sędzią Sądu Rejonowego w Kaliszu orzekającym w [...] Wydziale Karnym, do którego wpłynął akt oskarżenia przeciwko B.H. Dodatkowo powyższa sytuacja powoduje liczne wnioski pozostałych sędziów o wyłączenie ich od rozpoznania niniejszej sprawy z uwagi na łączące ich relacje koleżeńskie z pokrzywdzoną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie zasługiwało na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowanym na kanwie art. 37 k.p.k. wielokrotnie akcentowano, że dobro wymiaru sprawiedliwości może zostać zagrożone w przypadku, kiedy m.in. indywidualni sędziowie sądu właściwego byli w sprawie zawisłej przed sądem właściwym według zasad ogólnych stronami procesowymi lub pokrzywdzonymi (zob. np. następujące postanowienia SN: z 4.12.2001 r., II KO 61/01; z 14.02.2007 r., III KO 3/07; z 14.07.2006 r., III KO 32/06; z 21.06.2005 r., III KO 34/05, OSNwSK 2005/1, poz. 1225; z 18.08.2005 r., III KO 42/05, OSNwSK 2005/1, poz. 1542; z 23.11.2001 r., IV KO 46/01; z 6.12.1996 r., IV KO 33/96; z 10.12.1999 r., III KO 98/99; z 5.01.2001 r., III KO 105/00; z 20.05.2005 r., IV KO 27/05, OSNwSK 2005/1, poz. 1007; z 23.11.2005 r., IV KO 57/05, OSNwSK 2005/1, poz. 2164). Jest to bowiem sytuacja zbliżona do zakazu *nemo iudex idoneus in propria causa*. Na ocenę zasadności przekazywania sprawy w takim przypadku innemu sądowi równorzędnemu nie ma wpływu ciężar gatunkowy czynu popełnionego na szkodę sądu (zob. S. Zabłocki, Przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, PS 1994, nr 7–8, s. 17).

Jeżeli dodatkowo uwzględnić, że Sąd Rejonowy w Kaliszu jest niewielką – z punktu widzenia obsady sędziowskiej – jednostką, w której służbę pełni łącznie 36 sędziów (z czego dwoje jest delegowanych do innych sądów, zaś część złożyła już, w efekcie uwzględnione, wnioski o swoje wyłączenie), pozostawienie sprawy w kognicji tego sądu prowadziłoby do pojawienia się zarówno w odbiorze oskarżonego, jak publicznym niepozbawionych cechy racjonalności, opinii podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy. To zaś mogłoby wywierać ujemny wpływ na swobodę i bezstronność orzekania i negatywnie rzutować na społeczne zaufanie do działalności sądów powszechnych, stanowiące podstawowy komponent dobra wymiaru sprawiedliwości.

Stan ten w ocenie Sądu Najwyższego wymaga interwencji w trybie określonym w art. 37 § 1 k.p.k., tj. skorzystania z instytucji *forum extraordinatum* i przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu w Ostrowie Wielkopolskim, jako położonemu najbliżej względem Sądu, do którego wpłynął akt oskarżenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł]